

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministerna) den 15 november 2021

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Marknadssituationen
- Information från kommissionen och diskussion

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Kommissionen informerar regelbundet om hur marknaden för jordbruks- och trädgårdsprodukter utvecklas.

Generellt råder höga priser på flertalet jordbruksråvaror. Det höga kostnadsläget för insatsvaror till jordbruket, pressar dock lönsamheten i jordbruket.

Priserna på mjölk, nötkött, fjäderfä och ägg ligger på en hög nivå både i Sverige och i EU. Det svenska priset för griskött är fortsatt högt på grund av god inhemsk efterfrågan. Priserna på griskött i EU har dock sjunkit kraftigt efter sommaren på grund av ökat utbud som lett till obalans i marknaden. EU har en stor export av griskött där 56 % av exporten har gått till Kina. Exporten har fortsatt legat på en hög nivå, men har minskat efter sommaren

bland annat eftersom produktionen i Kina börjar att återhämta sig efter utbrotten av afrikansk svinpest.

Priserna för huvudgrödorna vete och majs ligger på en hög nivå såväl i Sverige som på världsmarknaden eftersom svenska priser följer världsmarknaden. Höga priser på råolja bidrar till att höja priser på grödor som kan användas för energiproduktion. För frukt och grönt har väderförhållandena i Europa under 2021 varit väldigt omväxlande. Perioder med mycket varmt väder har följts av extrema väder såsom hagel, frost och stormar samt den senaste översvämningen i juli. Det har lett till lägre produktion, men högre priser på flera produkter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen tar not om informationen. Det är positivt att kommissionen regelbundet informerar om marknadssituationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 22 juni 2021 och samråd med EU-nämnden den 23 juni 2021.

4. Slutsatser om EU:s nya skogsstrategi för 2030

- Godkännande av rådsslutsatser

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Det utkast till rådsslutsatser som föreligger har förhandlats under det slovenska ordförandeskapets ledning under hösten. Rådsslutsatserna innehåller en rad synpunkter på övergripande nivå kring kommissionens förhållningssätt till skogliga frågor och skogssektorn i strategin. Rådsslutsatserna innehåller även vägledning till kommissionen inför fortsatt arbete med några av de initiativ som kommissionen lyfter fram i strategin. Det gäller bl.a. lagförslag om skoglig data som kommissionen avser lägga fram och som förväntas innehålla strategiska planer för skogar.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att Sverige bör stödja rådsslutsatserna. Sverige har varit drivande när det kommer till att texten betonar det nationella

självbestämmandet i skogliga frågor. Slutsatserna reflekterar även Sveriges ståndpunkter på en rad centrala frågor så som ökade ambitioner vad gäller klimat och miljö, vikten av subsidiaritet och proportionalitet, strategins bristande balans i förhållande till de olika hållbarhetsdimensionerna, skogens mångsidighet och hänsynstagande till och respekt för existerande arbete i medlemsstaterna såväl som internationellt. Vidare ifrågasätts kommissionens förslag till ny lagstiftning som inkluderar strategiska planer för skogar i Europa. Regeringen anser därmed att rådsslutsatserna ligger i linje med den ståndpunkt som regeringen tidigare överlagt och samrätt med riksdagen om.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Regeringen överlade med miljö- och jordbruksutskottet om ståndpunkten i faktaPM om EU:s nya skogsstrategi den 23 september 2021. Den 8 oktober samrådde regeringen med EU-nämnden om ståndpunkten i kommenterad dagordning inför jordbruks- och fiskerådet det 11–12 oktober.

Faktapromemoria:

2020/21:FPM145

Övriga frågor

Jordbruk

5. a) Från jord till bord konferensen 2021 (Bryssel, 14–15 oktober 2021)

- Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Kommissionen arrangerade den 14–15 oktober den andra årliga Från jord till bord-konferensen, i år på temat ”Bygga hållbara livsmedelssystem – tillsammans”. Bland talarna fanns kommissionärerna Frans Timmermans, Stella Kyriakides, Janusz Wojciechowski, Sloveniens jordbruksminister Jože Podgoršek, Maria Noichl, MEP, Jamie Morrison, FAO, Carla Hilhorst, Unilever och Gabriela Bucher, Oxfam. Konferensen var öppen för deltagare från alla delar av livsmedelssystemet och det fanns även möjlighet till interaktivt deltagande. Konferensen tog upp de utmaningar och möjligheter som är kopplade till övergången till hållbara livsmedelssystem samt om

eventuella ytterligare insatsområden. Generellt lyftes vikten och behovet av samarbete och engagemang från alla aktörer inom hela livsmedelssystemet. Konferensen finns inspelad och upplagd på kommissionens sida för Från jord till bord-strategin.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Från jord till bord-strategin var senast föremål för överläggning med Miljö- och jordbruksutskottet den 15 oktober 2020 och för samråd med EU-nämnden den 16 oktober 2020.

Faktapromemoria:

2019/20:FPM44

b) EU:s pollineringsvecka (27–30 september 2021)

- *Information från ordförandeskapet*

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet kommer informera om genomförandet av EU:s pollineringsvecka (27–30 september 2021), på temat "A New Deal for Pollinators". Evenemanget anordnades av europaparlamentariker och organisationen BeeLife European Beekeeping Coordination i partnerskap med kommissionen, Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA), Europeiska kemikaliemyndigheten ECHA och det slovenska ordförandeskapet. Programmet bestod av ett antal seminarier och panelsamtal med forskare, medlemmar från olika intresseorganisationer, näringsliv, myndigheter, politiker och civilsamhället. Liknande evenemang har anordnats i Bryssel sedan 2012 under namnet "The European Bee and Pollination Week".

c) Beredskapsplan för tryggad livsmedelstillgång och livsmedelsförsörjning

- *Föredragning av kommissionen*

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

I kommissionens strategi från jord till bord, som utgör en del i den gröna

given, konstaterar kommissionen att de kommer att intensifiera sin samordning av ett gemensamt europeiskt svar på kriser som påverkar livsmedelssystemen, i syfte att trygga livsmedelsförsörjningen och livsmedelssäkerheten, stärka folkhälsan och mildra de socioekonomiska konsekvenserna i EU.

Kommissionen avser att bland annat utarbeta en beredskapsplan för att trygga livsmedelstillgången och livsmedelsförsörjningen i händelse av kris som påverkar alla delar av livsmedelssystemet och som riskerar tillgången på livsmedel i EU. Inom kommissionen leds arbetet gemensamt av tre generaldirektorat, jordbruk och landsbygdsutveckling (GD AGRI), havsfrågor och fiske (GD MARE) samt hälsa och livsmedelssäkerhet (GD SANTE).

Avsikten är att skapa en flexibel krishanteringsmekanism för ett snabbt och koordinerat agerande, bland annat baserat på erfarenheterna från den pågående pandemin. Kommissionen har aviserat att de avser att skapa ett permanent forum, baserat på existerande koordineringsprocesser, som i händelse av kris ska utgöra det huvudsakliga operativa navet och bland annat underlätta icke-bindande överenskommelser för ett koordinerat agerande inom unionen. Riktlinjer ska tas fram som kommissionen och medlemsstaterna snabbt och koordinerat ska följa vid en kris som påverkar livsmedelssystemet.

Vid jordbruks- och fiskerådet den 15 november kommer kommissionen att presentera sitt meddelande.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har tidigare inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

d) WTO:s 12:e ministerkonferens (Genève, 30 november-3 december)

- Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Anna Hallberg

Förslagets innehåll:

Frågan kommer upp under den del av dagordningen som behandlar

jordbruksfrågor och informationen torde därför fokusera på WTO:s jordbruksförhandlingar. Förhandlingarna pågår sedan 2001 och har ännu inte avslutas. Vid ministermötet i Nairobi i december 2015 lyckades WTO-medlemmarna komma överens om att fasa ut exportbidrag och om bestämmelser för andra former av exportstöd. Deadline för utfasning för utvecklade länder var den 31 december 2020. Utvecklingsländer har längre utfasningstid.

Pågående förhandlingar omfattar bland annat begränsningar av handelsstörande jordbruksstöd, offentlig lagerhållning för livsmedelsförsörjning i utvecklingsländer, marknadstillträde, den särskilda skyddsmekanismen för utvecklingsländer, dvs. en mekanism som förespråkarna önskar ska ge utvecklingsländer möjlighet att tillfälligt höja sina tullnivåer i samband med låga importpriser eller ökade importvolym, exportrestriktioner och ökad transparens, dvs. krav på mer information om WTO-medlemmarnas olika stöd och andra åtgärder. Stora meningsskiljaktigheter finns mellan WTO-medlemmarna och inga beslut om faktiska åtaganden väntas. Istället väntas beslut om arbetsprogram för det fortsatta arbetet efter ministermötet. EU hoppas också på någon form av resultat rörande ökad transparens och att beslut ska fattas om undantag för World Food Programmes inköp av livsmedel för vidareförmiddling till behövande från exportrestriktioner.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

WTO-ministermötet var senast föremål för överläggning i näringsutskottet den 28 oktober 2021 och för samråd med EU-nämnden den 5 november 2021 inför mötet i rådet för utrikesfrågor (handel) den 11 november 2021.

e) Konsekvenserna av vulkanutbrottet på ön La Palma för det lokala jordbruket, och behovet av stöd till jordbrukare

- Information från den spanska delegationen

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Spanien avser att informera om att vulkanutbrottet på La Palma har fått stora konsekvenser med tusentals människor evakuerade, förstörda bostäder, infrastruktur, skolor, jordbruksmark och ladugårdar.

De drabbade lantbrukarna har förlorat skördar, det gäller framför allt fruktplantering där bananproduktionen utgör en viktig del. Bevattningsystem har också blivit obrukbara. Bortfallet av produktion eller osäkerheten om produktionsvolymen gör att lantbrukare inte kan rättfärdiga sina POSEI-stöd. Enligt den spanska delegationen har de fått klartecken för att åberopa force majeure för år 2021 så att lantbrukarna kan fortsätta att erhålla stöd. Däremot finns fortfarande frågetecken om huruvida utbetalning av POSEI-stödet kan fortsätta tills lantbrukarna kan återgå till normal aktivitet.

POSEI-programmet stödjer EU:s yttersta randområden som brottas med särskilda problem på grund av att de ligger avlägset och isolerat, är mindre till ytan och har besvärliga terräng- och klimatförhållanden. Områden som är ekonomiskt beroende av ett fåtal produkter får också stöd. Posei kommer från det franska namnet ”Programme d'Options Spécifiques à l'Éloignement et l'Insularité”.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats.

f) Svårigheter att hantera populationerna av brunbjörn och vargar

- Information från slovakiska delegationen, med stöd av den österrikiska, tjeckiska och finländska delegationen

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Slovakien beskriver ett ökande problem med förvaltning av deras brunbjörnpopulation och vargpopulation. Problemen beror på växande stammar av arterna vilket får stor påverkan inom jordbruket, framförallt för djuruppfödare, och i viss mån även besöksnäringen. Slovakien bedömer att det är nödvändigt att hitta långsiktiga flexibla lösningar på EU-nivå. Slovakien framför att ett första steg på en gemensam lösning vore en harmonisering av undersöknings- och övervakningsmetoder av stammar på EU-nivå. Slovakien uppmanar kommissionen att utvärdera situationen och bedöma möjligheten till att hantera dessa frågor på EU-nivå. Finland, Österrike och Tjeckien stödjer Slovakiens önskemål.

Fiske

g) Fiskemöjligheter för 2022: fiskbestånd som delas med Förenade kungariket

- Information från ordförandeskapet och kommissionen

Ansvarigt statsråd: Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet och kommissionen kommer att informera om de pågående överläggningarna med Storbritannien om fiskemöjligheter för 2022. I och med att Storbritannien lämnat unionen behandlar dessa konsultationer ett stort antal av EU:s fiskemöjligheter. Inom ramen för handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien regleras bland annat fördelning av fiskemöjligheter och vissa frågor om tillträde till vatten, men även målsättningar för förvaltning av de gemensamma bestånden. Rådet har den 22 oktober 2021 antagit ett beslut (2021/1875) om den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i de årliga samråden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan var föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet den 5 oktober 2021 och samråd i EU-nämnden den 8 oktober 2021.